از ما بپرسید

یکی از دغدغه‌ها و مشکلات سازمان‌های بیمه‌ای نداشتن آگاهی و یا اطلاعات ناکافی کسانی است که از خدمات این سازمان‌ها استفاده می‌کنند. موضوعی که نه فقط گاهی موجب تضییع حقوق بیمه‌شدگان، کارگران و کارفرمایان می‌شود بلکه باعث تحمیل هزینه‌های اضافی و هدررفت وقت مفید نیروی انسانی می‌شود. استفاده از مشاوره کارشناسان بهترین راه برای رفع این مشکل و صرفه‌جویی در هزینه و وقت است. «پرسش» جایی است که شما می‌توانید سوالات مرتبط با بیمه، حقوق و مقررات کار را با مشاور ما در میان بگذارید و پاسخ آن را در همین صفحه بخوانید. برای این منظور می‌توانید سوالات خود را از طریق ایمیل porsesh.11@gmail.com برای ما ارسال کنید.

پرسش

آنچه می‌خواهید از بیمه و کار بدانید

یکشنبه ● ۲۴ آبان ۱۳۹۴ ● شماره سی

ATIYEHNO

پاسخ به پرسش‌ها در زمینه مستمری‌ها و مقرری‌ها

با این سن و سابقه، چند روز مستمری می‌گیرم؟

محمدحسین قشقایی
کارشناس تامین اجتماعی

این هفته سوالات خوانندگان ما بیشتر حول حقوق بازنشستگی، پرداخت نشدن حق بیمه و مستمری از کارافتادگی بوده است. تا آنجا که امکان داشته سعی کرده‌ایم از میان سوالات رسیده، مواردی را انتخاب کنیم که دغدغه شمار زیادی از بیمه‌شدگان و یا سایر نیروهای کار است.
با این حال اگر برای بهتر شدن سوال‌ها و پاسخ‌های صفحه پرسش پیشنهادی دارید حتما با ما در میان بگذارید.

بیمه بیکاری شما قطع می‌شود!

به مدت یک سال بیمه بیکاری دریافت کردم. فقط چند ماه تا پایان آن مانده بود که کار جدیدی پیدا کردم و بدون بیمه مشغول به کار شدم. تا اینکه کارشناس تامین اجتماعی به منزل ما آمد و خانواده‌ام بدون اطلاع از شرایط موضوع را به کارشناس گفتند. با این اوصاف چه شرایطی برای من پیش خواهد آمد؟ آیا مقرری بیمه بیکاری، قطع خواهد شد و آیا باید جریمه پرداخت کنم؟

شما باید اشتغال مجدد خود را به شعبه تامین اجتماعی گزارش می‌دادید. طبیعی است که مقرری بیمه بیکاری شما قطع خواهد شد و باید مبالغی که از زمان اشتغال من غیر حق دریافت کردید را به سازمان بازگردانید. البته بابت پنهان داشتن اشتغال جریمه‌ای به شما تعلق نخواهد گرفت.

شرط بازنشستگی آقایان

اگر کسی با ۳۰ سال سن ۵ سال سابقه پرداخت حق بیمه داشته باشد، ولی بعد از آن بیمه رد نکند، تکلیف این ۵ سال حق بیمه چیست؟ آیا در ۶۰ سالگی می‌تواند ادعای حق بیمه یا تقاضای بازنشستگی کند؟

با توجه به قوانین و مقررات جاری، برای بازنشستگی آقایان داشتن حداقل ۱۰ سال سابقه و ۶۰ سال سن لازم است. البته مستمری استحقاقی این دسته از بیمه‌شدگان متناسب با سنوات پرداخت حق بیمه پرداخت می‌شود و مستمری با توجه به ماده ۱۱۱ قانون تامین اجتماعی به حداقل حقوق سال مربوطه ارتقاء نمی‌یابد. ضمن اینکه در قوانین و مقررات تامین اجتماعی امکان استرداد حق بیمه‌های پرداختی پیش‌بینی نشده است.

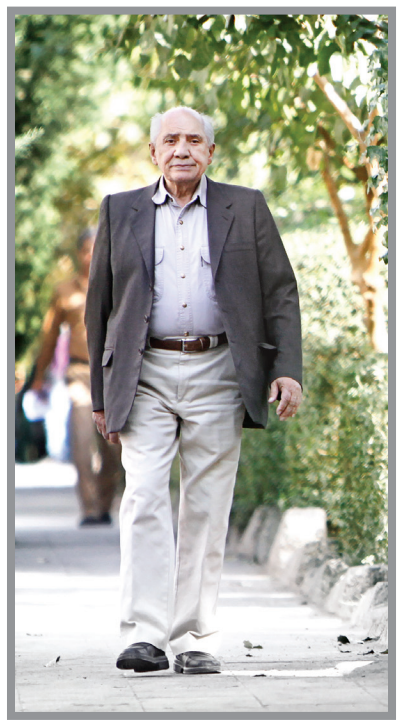

متکفلین سابقه بیمه ندارند

من از سال ۸۴ تحت تکفل پدرم هستم که بیمه ایشان مربوط به بنیاد جانبازان است. به تازگی از سازمان تامین اجتماعی درخواست بیمه خویش‌فرما کرده‌ام. آیا بیمه تکفل پدر برای من سابقه‌ای محسوب می‌شود؟ در صورت بیمه شدن من، بیمه قبلی باطل می‌شود؟

برای متکفلین سابقه بیمه منظور نمی‌شود، فقط برای این افراد خدماتی از قبیل خدمات درمانی ارائه می‌شود و با بیمه شدن، موضوع بیمه کفالت منتفی است.

دریافت مستمری استحقاقی

خانم‌ها با ۲۰ سال سابقه و ۴۲ سال سن چند روز حقوق دریافت می‌کنند؟

بانوانی که مشمول قانون کار هستند با حداقل ۲۰ سال سابقه و ۴۲ سال سن می‌توانند بازنشسته شوند. مستمری این گروه از بیمه‌شدگان متناسب با سنوات پرداخت حق بیمه که از ۲۰ سال کمتر نباشد محاسبه می‌شود؛ برای کسانی که با این قانون بازنشسته می‌شود ماده ۱۱۱ قانون تامین اجتماعی، که براساس آن مستمری نباید از حداقل حقوق سال مربوطه کمتر باشد، رعایت نمی‌شود.

شامل حال شما نمی‌شود

کارمند پیمانی دادگستری بودم و ۱۰ سال سابقه بیمه تامین اجتماعی دارم. سه سال قبل رد صلاحیت و بیکار شدم. دیوان عدالت اداری نیز بعد از دو سال همان رای را تایید کرد. هیچ گونه حق سنوات و پولی به من پرداخت نشد. به اداره کار هم مراجعه کردم، گفتند چون کارمند هستی بیمه بیکاری به شما تعلق نمی‌گیرد. آیا واقعا اینطور است؟ برای ادامه بیمه‌ام که بازنشستگی داشته باشد چه کار باید بکنم؟ در این سه سال هم هیچ جا شاغل نبوده و بیمه پرداخت نکرده‌ام.

در قانون بیمه بیکاری فقط مشمولین قانون کار تحت پوشش بیمه بیکاری قرار گرفته‌اند و کارفرما موظف است هر ماه علاوه بر حق بیمه تامین اجتماعی سه درصد حق بیمه را بابت کارکنان خود به سازمان تامین اجتماعی پرداخت کند. بنابراین ضوابط این قانون مشمولین قانون مدیریت خدمات کشوری و سایر مشمولین استخدامی را در بر نمی‌گیرد. در مورد سوال دوم شما نیز لازم به توضیح است که سوابق شما در صندوق تامین اجتماعی محفوظ است و در صورت اشتغال مجدد می‌توانید بیمه خود را کامل کنید، تا شرایط بازنشستگی را احراز کنید. در صورت عدم اشتغال در کارگاه‌های مشمول قانون کار، از طریق بیمه اختیاری و با پرداخت حق بیمه مربوطه می‌توانید بیمه خود را ادامه دهید و آن را تکمیل کنید.

کار سبک پیدا کنید

در شرکتی مشغول به کار بودم. با توجه به حادثه بدی که برایم پیش آمد بعد از مدتی مشمول دریافت مستمری از کارافتادگی جزئی شدم. پس از دو سال چون در شرکت کارایی لازم را نداشتم با من قرارداد نبستند و بیکار شدم. در حال حاضر از بیمه بیکاری استفاده می‌کنم. چند سوال دارم. تا چه زمانی مقرری از کارافتادگی جزئی به من پرداخت می‌شود؟ با توجه به وضعیتم دیگر هیچ شرکت و موسسه‌ای حاضر به اشتغال من نیست. پس از اتمام دوره دریافت مقرری بیمه بیکاری چگونه می‌توانم تا زمان بازنشستگی بیمه‌ام را ادامه دهم؟ آیا در صورت بازنشستگی باز هم مستمری از کارافتادگی جزئی به من پرداخت می‌شود یا خیر؟

از کارافتادگی جزئی تا زمان احراز بازنشستگی یا از کارافتادگی کلی به شما پرداخت می‌شود و با اشتغال مجدد هم قطع نمی‌شود. بعد از خاتمه مدت دریافت مقرری بیمه بیکاری، باید کاری سبک و متناسب با وضعیت جسمی خود پیدا کنید تا بتوانید بیمه خود را پرداخت کنید. البته در صورت عدم اشتغال نیز می‌توانید خود را بیمه اختیاری کنید. اگر بازنشسته شوید دیگر مستمری از کارافتادگی جزئی به شما تعلق نمی‌گیرد.

شرح جدول شماره ۳۰

طراح: حمیدرضا عبدالوند

افقی
۱- مقدار نسبت کالایی که می‌تواند با یک واحد ارزی خریداری شود- مرغ حرکت
۲- نوعی بازی دو یا چهار نفره با راکت و توپ شبیه تنیس- خبردار- عضو متنفر از دود
۳- هواپیمای عجول- حقه‌باز- وفادار، باصداقت
۴- ژاندارم قدیم- نوشابه گازدار که از عصاره جوانه جو می‌سازند- پسوند شباهت
۵- ذخیره- افسون- ناگهانی خودمانی!
۶- عدد ورزشی- از فروشگاه‌های زنجیره‌ای جهان- فروخوردن
۷- کسی که از خشم با خود حرف بزند- اجاره‌بها- مادر حضرت عیسی (ع)
۸- فیلمی از رسول صدر عاملی و بازی خسرو شکیبایی- از میادین نفتی غرب ایران- واحد بازی تنیس
۹- دورتر- ویژه- از اصطلاحات بسکتبال
۱۰- از جهات اصلی- ناخدا- نوعی زغال سنگ
۱۱- پرداخت دین- شهری نزدیک کاشان- نقطه، شماره انگلیسی
۱۲- صدمه و آسیب- دانش نهفتگان- پول سابق فنلاند
۱۳- بازیکن اروگوئه‌ای ۲۰۰۷ باشگاه یوونتوس- چراغ نفتی پایه‌دار- رها
۱۴- جمع رای- نفت خام دریای شمال- به‌عنوان و کیل
۱۵- حکومت به عدل و داد- به نظر ریچارد کانتیلون فردی که ابزار تولید را به منظور ترکیب به صورت محصولاتی قابل عرضه به بازار خریداری می‌کند

عمودی
۱- سلسله‌ای که با خلع احمدشاه در سال ۱۳۰۴ منقرض شد- افرادی که برای انجام حرفه و شغل مورد نظر با داشتن کارگر و یا کارفرمایی به استناد مجوز اشتغال صادره از سوی مراکز ذی‌صلاح یا به تشخیص هیئت‌مدیره سازمان تامین اجتماعی به کار اشتغال داشته و مشمول مقررات حمایتی خاص نباشند
۲- هزینه بازتولید نیروی کار- گربه‌سان مازندران- سودمند و مفید
۳- کلام صریح- کشوری که بیشترین قیمت بنزین در جهان را به خود اختصاص داده است- پوشش پارچه‌ای جلو باز برخی مردم به‌ویژه روحانیان- پرنیان نرم
۴- گران‌ترین شهر جهان در سال ۲۰۱۲- جگر سیاه- نیایش
۵- خواهر مادر- نشانه درد و آزردگی- قطر گلوله
۶- ریسمان دلو آب- بسیار خوشایند و لذت‌بخش- هر متر
۷- دریایی در اروپا با ذخایر نفت و گاز- بالشتک لغزشی در ماشین
۸- بله روس- اثری از آناتول فرانس نویسنده فرانسوی و برنده نوبل ادبیات ۱۹۲۳- حمله نظامی
۹- زائده‌ها یا گوشواره‌های کوچک دنباله برگ- شهر مازنی
۱۰- شفاعت‌کننده- مفت و مجانی- شهری در مازندران
۱۱- از فرقه‌های ضاله در قرن ۱۹ ایران- اسباب و اثاثیه خانه- بالش
۱۲- پیچیدگی، مشکل- ماه آغاز پاییز- امضای فرانسوی
۱۳- سنگ مثانه- پشم شتر- وسیله صحنه‌آرایی در تئاتر- از اقوام کشورمان
۱۴- برنده ایرلندی نوبل ادبیات ۱۹۲۳- زبان زدن به بستنی- آویشن، گیاهی معطر
۱۵- بانوی کماندار معلول ایرانی که برای اولین‌بار سهمیه المپیک را گرفت- در حال نالیدن

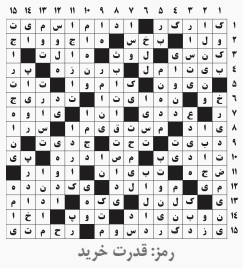

پاسخ جدول شماره ۲۹

رمز: قدرت خرید

بیمه

عزیز آذرخرداد

تامین اجتماعی برای ایرانیان شاغل در خارج از کشور

موضوع بیمه ایرانیان مقیم و شاغل در خارج از کشور و مهاجران و کارگران کشورهای دیگر، حداقل بیش از سه دهه است که مسائل و در برخی مواقع چالش‌هایی را برای نظام بیمه‌ای و تامین اجتماعی کشور ایجاد کرده است. براساس آمار ارائه‌شده از سوی شورای عالی امور ایرانیان خارج از کشور، در حال حاضر ۵ تا ۶ میلیون ایرانی خارج از کشور زندگی و کار می‌کنند که ۷ درصد از جمعیت کل کشور را شامل می‌شوند.

از سوی دیگر براساس آخرین سرشماری صورت گرفته در کشور در سال ۱۳۹۰، جمعیت اتباع خارجی قانونی حاضر در ایران یک میلیون و ۶۸۸ هزار و ۱۹۵ نفر بوده است. چندی قبل دکتر ربیعی، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، نیز تعداد کارگران خارجی حاضر در ایران را بیش از ۲ میلیون نفر اعلام کرد که این موضوع نشان‌دهنده ادامه روند روبه‌رشد حضور مهاجران خارجی در کشورمان است.

سهم اتباع افغانستان از کل جمعیت ایران در آخرین سرشماری صورت‌گرفته ۱/۹۳ درصد، سهم اتباع عراقی ۰/۰۷ درصد و سهم اتباع پاکستانی ۰/۰۲ درصد بوده است. ۰/۰۳ درصد از کل جمعیت نیز تابعیت سایر کشورها را داشته‌اند و ۰/۱۹ درصد تابعیت خود را اظهار نکرده‌اند. بررسی‌های آماری نشان می‌دهد اتباع بیگانه حاضر در ایران عموما در ده استان کشور ساکن‌اند. تهران، خراسان رضوی، اصفهان، فارس، قم، کرمان، البرز، یزد، مرکزی و سیستان‌وبلوچستان ده استانی هستند که اتباع خارجی ترجیح می‌دهند در آن‌ها ساکن شوند. در سوی دیگر، جمع سرمایه ایرانیان مقیم خارج کشور بیش از ۱/۳ تریلیون دلار تخمین زده شده است. در سال ۲۰۰۶ میلادی کارگران مهاجر ایرانی شاغل در کشورهای دیگر مجموعا بیش از ۲ میلیارد دلار درآمد داشته‌اند. وجود این طیف وسیع از ایرانیان خارج از کشور با توان مالی مطلوب و خارجیان شاغل در داخل کشور، در عمل یک جمعیت ۵ تا ۷ میلیون نفره را در زمره افرادی قرار داده که قابلیت ورود به جمع بیمه‌شدگان تامین اجتماعی و بیمه‌پردازی به این سازمان را دارند.

سازمان تامین اجتماعی با توجه به وجود ظرفیت مطلوب در داخل و خارج مرزهای کشور برای افزایش تعداد بیمه‌پردازان در اواخر نیمه اول سال ۹۴ دستور راه‌اندازی اداره کل تامین اجتماعی اتباع خارجی را صادر کرده است. این اداره کل وظیفه رسیدگی و نظارت بر امور مربوط به بیمه اتباع و مهاجران خارجی را در چارچوب ماده ۵ قانون تامین اجتماعی برعهده گرفته است و قرار است راهبری امور مربوط به تهیه و تدوین پیش‌نویس قراردادها و موافقت‌نامه‌های بیمه‌ای با کشورها را از مرحله اولیه تا مرحله پایانی عقد قرارداد با هماهنگی سایر دستگاه‌ها و ادارات ذی‌ربط انجام دهد.

نکته قابل توجه در این مورد آن است که ایجاد واحد خاص اتباع خارجی و ایرانیان مقیم خارج از کشور این حسن را دارد که می‌توان امیدوار بود با پیگیری‌های این واحد جدیدالتاسیس تعداد بیمه‌شدگان این سازمان، که در اصطلاح ورودی‌های این سازمان خوانده می‌شوند، افزایش یابد. آمارهای منتشرشده نشان می‌دهند که در حال حاضر با کاهش نسبی ضریب پشتیبانی، تعادل تعداد ورودی‌های جدید (بیمه‌پردازان) این سازمان به نسبت تعداد خروجی‌ها (بازنشستگان و مستمری‌بگیران) کاهش یافته و ضریب پشتیبانی در این صندوق به زیر ۶ رسیده است. براساس محاسبات اتحادیه بین‌المللی تامین اجتماعی (ایسا)، هرگاه ضریب پشتیبانی صندوق‌های بیمه‌ای به عدد ۵ برسد، نشان‌دهنده بروز ناهمگونی جدی در منابع و مصارف آن صندوق خواهد بود. بر همین اساس، در حال حاضر بزرگ‌ترین سازمان بیمه‌گر اجتماعی کشور نیازمند ایجاد منابع مالی ثابت و جدید است و تشکیل اداره کل تامین اجتماعی اتباع را باید به فال نیک گرفت و امیدوار بود این سازمان بزرگ در آینده نزدیک در خارج از مرزهای ایران نیز در زمینه حمایت بیمه‌ای از ایرانیان شاغل در خارج از کشور نقش‌آفرین شود و از این طریق منابع جدیدی برای تامین هزینه‌های تصاعدی حمایت‌های بیمه‌ای از اقشار تحت پوشش فراهم آورد. اگر این اداره کل بتواند ترتیبی اتخاذ کند که جمعیت کارگران و شاغلان خارجی را تحت پوشش خدمات بیمه‌ای و درمانی تامین اجتماعی قرار دهد و از سوی دیگر این امکان ایجاد شود که هموطنان مقیم سایر کشورهای دنیا بتوانند با کمترین مشکل و با استفاده از سیستم‌های مکانیزه با ساده‌ترین شکل ممکن خود را بیمه کنند، می‌توان امیدوار بود که ضمن تامین منابع مالی جدید برای این سازمان، پوشش‌های کارآمد بیمه‌ای برای حمایت از ایرانیان شاغل در خارج از کشور و نیز شاغلان خارجی قانونی فراهم شود. تعداد زیاد هموطنان مقیم کشورهای حاشیه خلیج‌فارس و وجود امکانات و مراکز درمانی هلال احمر در این کشورها نیز زمینه مناسبی برای فعالیت‌های برون‌مرزی سازمان تامین اجتماعی فراهم می‌سازد.

خبرنگار